

H.V.P. (Hoogwatervluchtplaats) tellingen aan de Oostkust.

(Winter 2002 – 2003)

Raymond Deman.

Sinds meer dan 10 jaar worden er aan de Belgische kust, tijdens de periode “oktober – maart” HVP tellingen georganiseerd om een zo volledig en betrouwbaar mogelijk beeld te krijgen van de aantallen “kustgebonden steltlopers”.

Het tellen van de HVP's is op het eerste gezicht een gemakkelijke en weinig arbeidsintensieve methode, in vergelijking met, bijvoorbeeld, laagwatertellingen. Hoe meer men zich echter bezighoudt met deze inventarisatie, des te meer beseft men dat een grondige gebiedskennis vereist is aangezien sommige soorten voorverzamelplaatsen hebben (die soms verkeerdelijk als definitieve HVP worden aanzien), waarna ze verder, bijvoorbeeld in de polders, gaan overtijen. Heel speciaal is de **Drieteenstrandloper** *Calidris Alba*, die de eerste maanden (nog doortrek) wel naar de HVP komt maar in volle winterperiode tijdens hoogwater gewoon verder fourageert langs de vloedlijn. Moeilijk te evalueren, zijn de aantallen **Wulpen** *Numenius arquata arquata*, omdat die ook in grote aantallen voorkomen in de polders.

Bij de interpretatie van de cijfers dient men ook rekening te houden met het feit dat de steltlopers niet altijd de dichtstbijgelegen HVP's gebruiken. Zo kan je de hoge aantallen **Steenlopers** *Arenaria interpres interpres*, die de HVP te Blankenberge bezoeken, bij laagwater niet terugvinden langs het strand van Blankenberge of Wenduine. Mogelijk zijn dit vogels die bij eb in de voorhaven

van Zeebrugge verblijven of misschien zelfs aan de Middenkust. Daarom is een nationale coördinatie (Instituut voor Natuurbehoud) absoluut noodzakelijk.

De “Vogelwerkgroep Noord West-Vlaanderen” ontfermt zich voor de HVP tellingen over de Oostkust, dit is de strook vanaf Wenduine (Ronde) tot aan de Nederlandse grens. Het gebied wordt opgesplitst in 5 regio's: Blankenberge – Voorhaven Zeebrugge Westdam – Voorhaven Zeebrugge Oostdam – Achterhaven Zeebrugge en Natuurreserveaat Zwin. Tijdens het seizoen 2002 – 2003 werd geteld op volgende data: 20.10.02. – 17.11.02. – 15.12.02. – 19.01.03. – 16.02.03. – 16.03.03. In vergelijking met vorig seizoen (voor verslag zie Mergus Nieuwsbrief n° 9) werd door de tellers in de regio achterhaven Zeebrugge, nu ook langs het Zeekanaal geteld omdat daar interessante aantallen **Scholekster** *Haematopus ostralegus ostralegus* en **Tureluur** *Tringa totanus totanus* overtijden. Daardoor worden de aantallen van deze soorten moeilijk vergelijkbaar met vorige tellingen. Dit duidt echter ook op een positieve instelling van de tellers die steeds verder zoeken naar nieuwe of gewijzigde HVP's, teneinde een zo exact mogelijk beeld te vormen van de kustgebonden steltlopers tijdens de winterperiode.

In bijlage geven we U via 6 tabellen, een overzicht van de maandelijkse tellingen per regio en een totaal voor de Oostkust. Een negatief punt voor tabel 2: regio Blankenberge, is dat er op 16.03, door omstandigheden, niet geteld werd en ook werden we te laat van dit feit op de hoogte gebracht zodat niet op een aansluitende datum kon ingegrepen worden. De cijfers die U voor die datum in de tabel vindt werden bekomen door de vijf voorgaande maandelijkse telresultaten per soort te vergelijken met de resultaten van vorig jaar voor dezelfde 5 maanden. Het procentuele verschil 2003/2002 werd toegepast op de telling van maart 2002 om zo voor 2003 toch een benaderend en aanvaardbaar resultaat op te nemen.

Bij het bekijken van de resultaten per regio stellen we ondermeer vast dat:

- Regio Blankenberge de voornaamste HVP heeft voor **Steenloper**, **Drieteenstrandloper** en **Paarse Strandloper** *Calidris maritima maritima*.
- Regio Voorhaven Zeebrugge: Westdam en Oostdam vanaf volgend telseizoen best zouden samengevoegd worden om een globaalbeeld van de voorhaven te bekomen, temeer omdat het aansluitend gebied: “Baai van Heist” door verzanding en verstoring van bijkomend belang is geworden voor onze tellingen.
- Regio Achterhaven Zeebrugge: toename van **Scholekster** en **Tureluur** door toevoeging van het Zeekanaal aan de regio.
- Regio Zwin: neemt het grootste aandeel van de **Zilverplevieren** *Pluvialis squatarola* en **Bonte Strandlopers** *Calidris alpina alpina* voor zijn rekening.

Een hartelijk woord van dank aan al diegenen die, in welke mate ook, hebben meegewerkt aan de maandelijkse tellingen tijdens het voorbije seizoen en in het bijzonder Georges De Putter (Voorhaven Zeebrugge) , Frank De Scheemaeker en zijn “achterhaven ploeg” en Guido Rappé (Blankenberge).

Coördinator:

Raymond Deman,

Pannenstraat, 298, bus 12,

8301 Knokke-Heist.

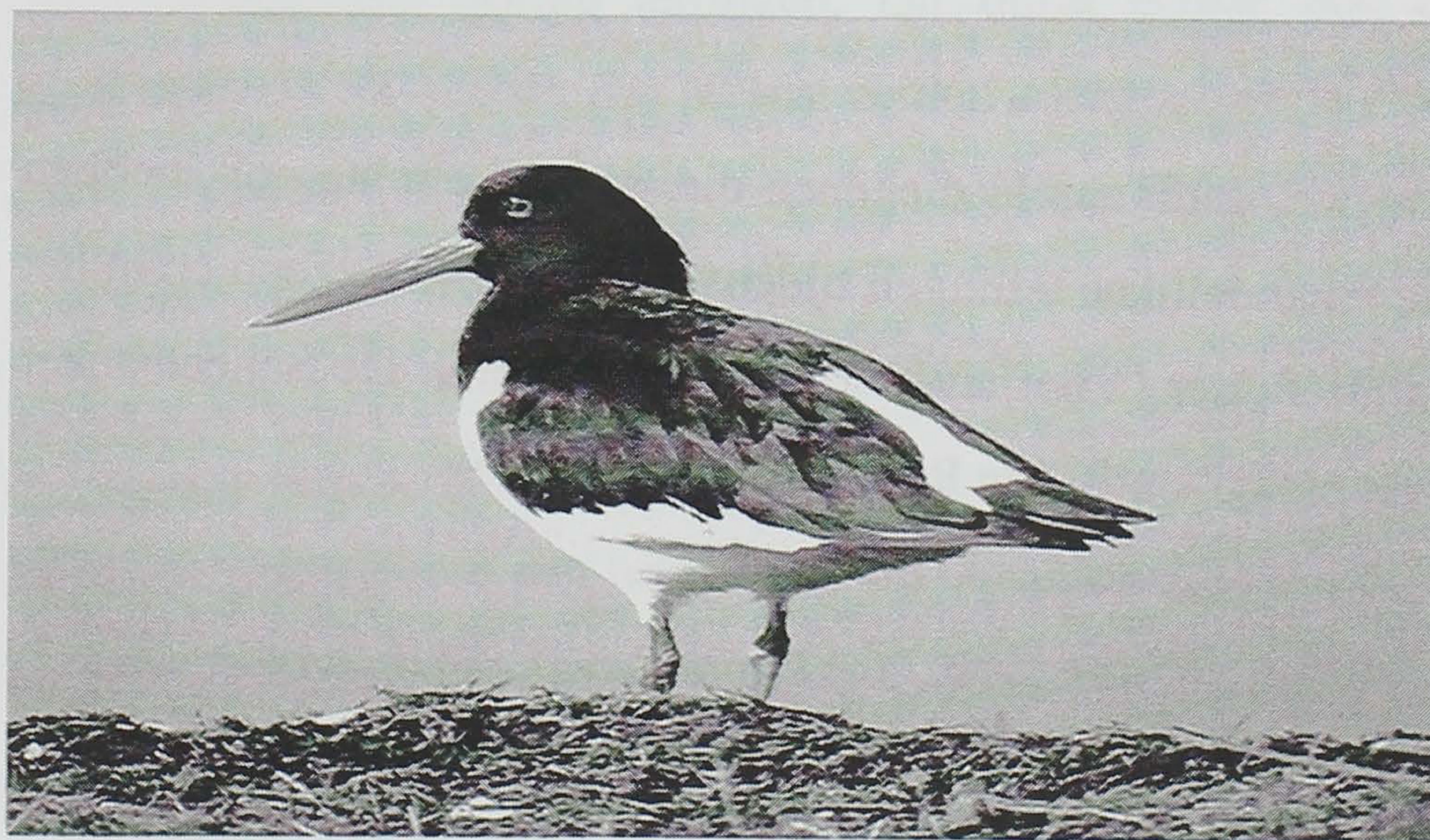
Tel.: 050.51.93.93.

GSM: 0475.35.49.26.

E-mail: raydeman@tiscalinet.be

	20.10.02.	17.11.02	15.12.02.	19.01.03.	16.02.03.	16.03.03.
Scholekster	1151	954	962	1052	1337	854
Bontbekplevier	15	14	8		2	
Zilverplevier	120	115	144	192	125	63
Kanoet	2	10	115	18	116	
Drieteenstrandloper	55	115	105	73	81	106
Paarse Strandloper		22	5	14	11	1
Bonte Strandloper	104	163	573	597	469	108
Rosse Grutto	7	6	6	25	2	
Wulp	238	74	65	133	493	239
Tureluur	123	324	235	169	214	150
Steenloper	403	477	457	339	179	288

Tabel 1. – H.V.P. telling Oostkust – gegevens winter 2002 – 2003.

Scholekster *Haematopus ostralegus*

door Yves Baptiste

	20.10.02.	17.11.02.	15.12.02.	19.01.03.	16.02.03.	16.03.03.
Scholekster	124	109	94	121	140	9
Bontbekplevier						
Zilverplevier					3	
Kanoet						
Drieteenstrandloper	53	115	94	71	66	106
Paarse Strandloper		22	5	14	11	1
Bonte Strandloper		4		3		
Rosse Grutto						
Wulp						
Tureluur					1	
Steenloper	325	300	333	302	100	252

Tabel 2 : H.V.P. telling regio Blankenberge – gegevens winter 2002-2003.

	20.10.02.	17.11.02.	15.12.02.	19.01.03.	16.02.03.	16.03.03.
Scholekster	458	283	305	330	358	205
Bontbekplevier	10	14				
Zilverplevier	48	32	50	14	53	2
Kanoet	2	10	115	9	116	
Drieteenstrandloper			1	2	1	
Paarse Strandloper						
Bonte Strandloper	21	13	110	6	263	
Rosse Grutto	2	1	4	19		
Wulp	6	35	4	5	51	35
Tureluur	53	38	36	64	45	16
Steenloper	26	35	5	3	17	

**Tabel 3 : H.V.P. telling regio Voorhaven Zeebrugge – Westdam.
Gegevens winter 2002-2003.**

	20.10.02.	17.11.02.	15.12.02.	19.01.03.	16.02.03.	16.03.03.
Scholekster	147	197	337	198	567	431
Bontbekplevier						
Zilverplevier			1			
Kanoet						
Drieteenstrandloper			5			
Paarse Strandloper						
Bonte Strandloper			136	26	13	20
Rosse Grutto						
Wulp			30	60		182
Tureluur	29	227	134	71	139	118
Steenloper	34	55	90	9	48	29

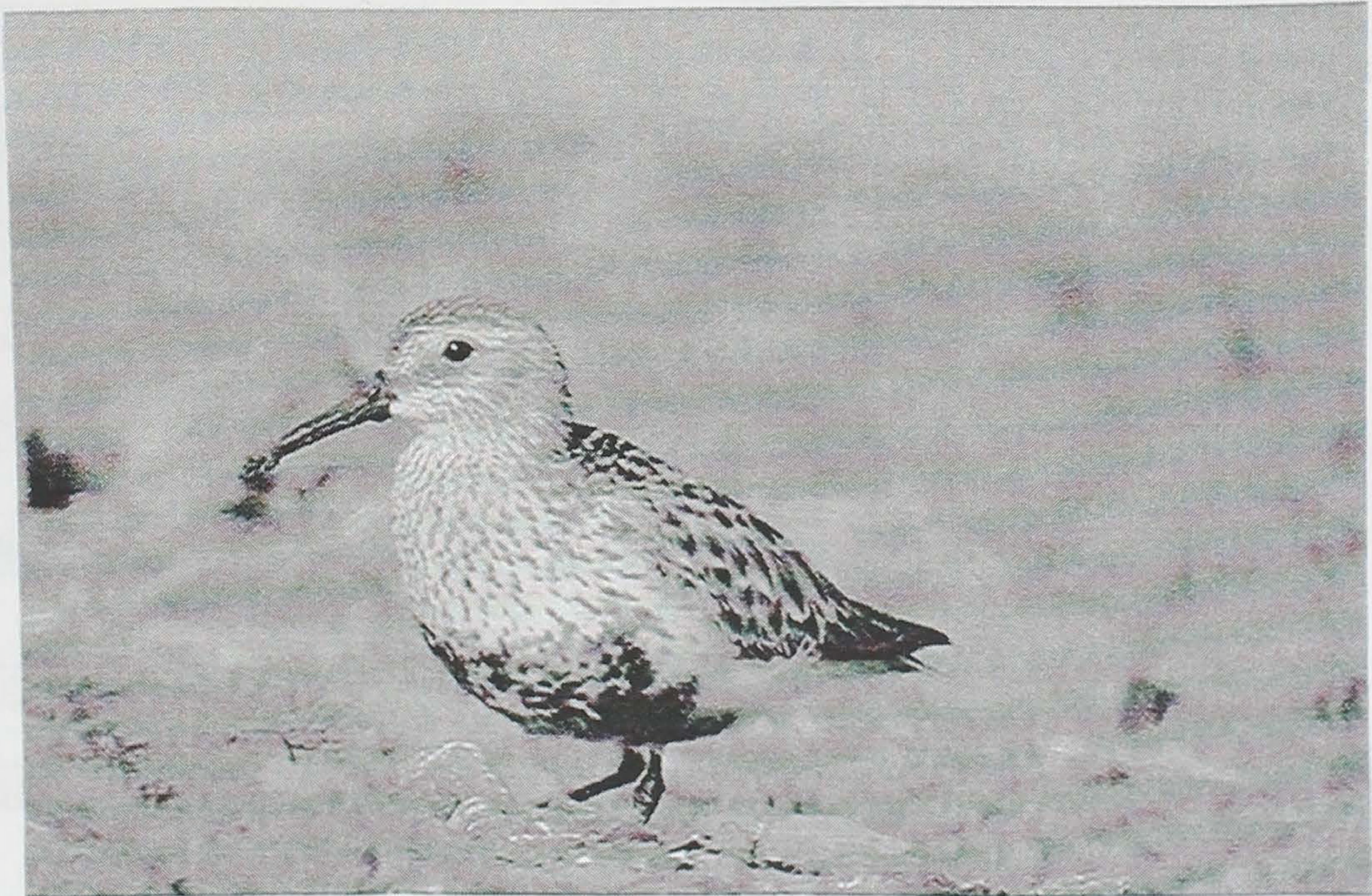
Tabel 4 : H.V.P. telling regio Achterhaven Zeebrugge – gegevens winter 2002-2003.

	20.10.02.	17.11.02.	15.12.02.	19.01.03.	16.02.03.	16.03.03.
Scholekster	242	180	170	233	178	82
Bontbekplevier			7			
Zilverplevier			12	21	19	
Kanoet						
Drieteenstrandloper			5		3	
Paarse Strandloper						
Bonte Strandloper		9	12	2	79	
Rosse Grutto						
Wulp	2	1			2	3
Tureluur						2
Steenloper	8	79	15	23		4

**Tabel 5 : H.V.P. telling regio Voorhaven Zeebrugge - Oostdam (+ baai van Heist)
Gegevens winter 2002-2003.**

	20.10.02.	17.11.02.	15.12.02.	19.01.03.	16.02.03.	16.03.03.
Scholekster	180	185	56	170	94	127
Bontbekplevier	5		1		2	
Zilverplevier	72	83	81	157	50	61
Kanoet				9		
Drieteenstrandloper	2				11	
Paarse Strandloper						
Bonte Strandloper	83	137	315	560	114	88
Rosse Grutto	5	5	2	6	2	
Wulp	230	38	31	68	440	19
Tureluur	41	59	65	34	29	14
Steenloper	10	8	14	2	14	3

Tabel 6 : H.V.P. telling regio Zwin Reservaat – Gegevens winter 2002-2003.

Bonte Strandloper *Calidris alpina*

door Yves Baptiste